

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

MUNITIBARKO UDALEKO EUSKARAREN ERABILERA NORMALIZATZEKO PLANA

**V. Plangintzaldia
2013-2017**

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

SARRERA

Euskararen erabilera planaren testuingurua

EAEko **Euskararen Erabilpena Arauzkotzeko Oinarrizko Legeak**, azaroaren 24ko 10/1982 zenbakidunak, herritarren hizkuntz eskubideak aitortu eta herri-agintek hizkuntzaren alorrean dituzten betebeharrak ezartzen ditu.

Legearen 14. atalak herritarrei administrazioarekiko harremanetan aitortutako hizkuntza eskubideak bermatzeko, administrazioaren zerbitzupeko pertsonala arian-arian euskalduntzea aurreikusten du, eta baita administrazioetako plantilletan bi hizkuntza ofizialak jakitea derrigorrezkoa duten lanpostuak finkatu beharra ere.

Euskal Autonomi Erkidegoko **Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/1989 Legearen V. titulua** eta hau garatzeko Eusko Jaurlaritzak herri administrazioetan euskararen erabilera normalizatzeko onartutako erreglamenduzko arauak euskararen ofizialtasunak funtzio publikoaren eremuan izan beharreko isla ez ezik herri administrazioetako euskararen erabileraren normalkuntza prozesuaren oinarri ere badira.

Horri loturiko lehen plangintzaldian (1990-1995) euskal herri administrazioetako euskararen erabileraren normalkuntza-prozesuak izan zuen helburu nagusia administrazioaren giza bitartekoak arian-arian euskaraz ere jarduteko gaitzea izan zen.

Horrez gain, Euskal Herriaren berezko hizkuntza sustatzeko asmoz, Munitibarko Udala partaide den **Udalerrri Euskaldunen Mankomunitateak** (UEMA), berriz, bere jardunbidea arautzen duten estatutuetan dio bere helburu orokorra dela, besteak beste, udal partaideen administrazioetako barne jardueran eta udalerrietako arlo guztietan euskararen erabilera ahalbideratzea eta bermatzea.

Horiek horrela, UEMAk euskararen erabilera normalizatzeko plangintza abiatzea erabaki zuen 1995ean udal partaideen jarduera eremuan, eta lehen azterketak egin zituen hurrengo urtean.

Bigarren plangintzaldia araupetzen duen Euskal Autonomi Erkidegoko **86/1997 Dekretuak**, apirilaren 15ekoak (dekretuak indarrean jarraitzen du eta V. Plangintzaldiak 2013ko urtarrilaren 1etik 2017ko abenduaren 31 arte iraungo du), elementu berriak erantsi zizkien lehenengo plangintzaldiko arauak.

Izan ere, lehen plangintzaldian aurrerapauso nabarmenak eman ziren euskarazko hizkuntza gaitasuna zuten langileen kopuruan. Bigarren plangintzalditik aurrera,

administrazioaren baitan euskarazko erabilera areagotzeko ardura eta, hori lortzeko, neurri osagarriak hartu beharra ageri da.

Horrela, 86/1997 dekretuak euskararen erabilera normalizatzeko plana onartu beharra ezarri die euskal herri-administrazio guztiei. Gainera, plan horiek jaso beharreko gutxieneko osagaiak adierazten dira aipatu dekretuaren 18. atalean.

Euskara planaren **helburu nagusia** da Udalean euskararen erabilera indartzea eta areagotzea, bai zerbitzu hizkuntza bai lan hizkuntza modura, euskararen erabilera bermatu eta herritarren hizkuntza eskubideei erantzun ahal izateko.

Euskara plan honen **helburu estrategikoek** helburu nagusia lortzeko landu beharreko ildo nagusiak markatuko dituzte:

1. Herritarrekiko harremanetan **euskara zerbitzu hizkuntza** izan dadin bermatzea, beti ere herritarren hizkuntza eskubideak errespetatuz.
2. Euskara beste **administrazioekiko harremanetako** hizkuntza izan dadin bermatzea.
3. Euskara **administrazio barneko lan hizkuntza** izan dadin bermatzea.

Munitibarko Udalak badauka euskararen erabileraren udal ordenantza, 1989ko apirilaren 14ko osoko bilkuran onartua.

Euskararen erabilera normalizatzeko lehen plana 2001eko urtarrilean onartu zuen Udalak. Plan horrek bi urterako proposamenak jaso zituen.

Plan hori martxan jarri eta lortutako emaitzak ikusteko 2004an balorazioa egin zen.

Balorazio horretan, orduko egoera zein zen adierazi eta hurrengo bi urteetarako neurriak proposatu ziren.

IV. Plangintzaldiko planari dagokionez, Udalak plangintzaldi horretarako erabilera plana 2012ko apirilaren 22an onartu zuen, alkate dekretuz.

IV. Plangintzaldia amaituta, Udalak euskararen erabilera plana berritzeari ekin dio eta, beraz, esku artean dugun agiria V. Plangintzaldirako onartu beharreko plana da. Bertan, gaur egun Munitibarko Udalak, UEMAk bere baitan dauden udaletarako onartuta dituen hizkuntza irizpideak kontuan harturik, euskararen erabileraren egoeraren berri ematen da eta, halaber, plangintzaldi honen amaierarako lortu beharreko helburu orokorrak zehaztu.

Horrela bada, hauek dira Munitibarko Udaleko egungo euskararen erabilera plana eta V. Plangintzaldirako onartuko ditugun hizkuntza irizpideak:

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

PROZEDURA ETA METODOLOGIA

Diagnostikoa egiteko, administrazio buruekin eta ordezkari politikoekin egindako galdetegien erantzunetan oinarritu gara. Hasiera honetan ez da laginketarik egin. Laginketak plan estrategiko honen jarraipena izango diren urtez urteko kudeaketa planetan txertatuko ditugu.

Galdetegiak datuak aztertu ondoren, Udala UEMAko kide denez, Udalaren egoera UEMAko Zuzendaritza batzordeak onartutako hizkuntza irizpideekin alderatu dugu. Alderatze horretatik ateratako emaitzarekin Udala lau multzoetatik batean sailkatu dugu. Multzoak, egoera kaskarrenetik hobereenera, hauek dira: abian, magalean, gora bidean eta tontorrean.

Azkenik, Udalaren egoera horretatik abiatuta, plangintzaldi amaierarako lortu nahi diren helburu estrategikoak zehaztu ditugu.

Plan hau eraginkorra izango bada, beharrezkoa da udal langileek eta ordezkariak plan hau bere egitea, eta horretarako, behin betiko txostena egin aurretik beraiekin kontrastatu dugu, euren ekarpenak jasotzeko.

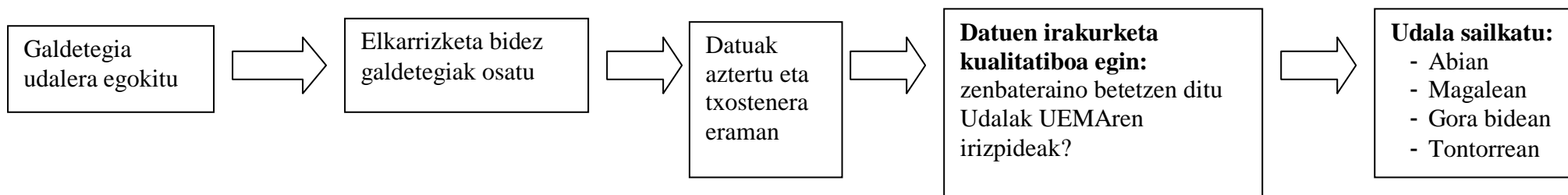
Testua osatuta, erabilera plana HPSra bidali dugu, osoko bilkurara eraman aurretik behar duen aldeko txostena jaso dezan.

Erabilera plana osoko bilkurak onartuko du eta osoko bilkura horretan bertan, plan honen jarraipenaren ardura izango duen Jarraipen batzordeko kideak izendatuko ditu Udalak.

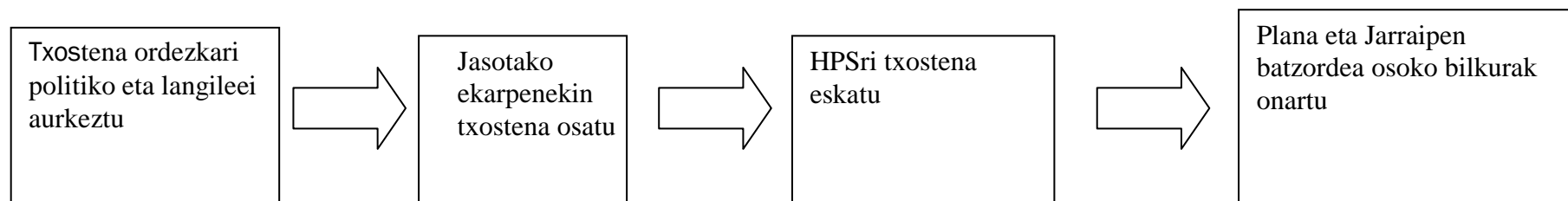

ERABILERA PLAN BERRIA ONARTZEKO IBILBIDEA

1.- Datuak biltzea

2.- Plana onartzeko prozedura

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

HELBURUEI BEGIRAKO KONPROMISOAK BETETZEKO AZPIEGITURA

Txosten honetan zehaztuko diren helburuei begira, urtean behin hartu beharreko konpromisoak zein diren aztertu eta zehaztuko da eta, era berean, konpromiso horiek ekarriko dituzten neurriak nork eta nola bete/betearaziko dituen jasoko dugu puntu honetan. Horren ardura hartuko duen azpiegitura Jarraipen batzordea izango da.

Jarraipen batzordea kide hauekin osatuko da:

- Arduradun politikoak: garrantzi handia izango du UEMAKo ordezkariak edo euskara zinegotziak parte hartzea.
- Udaleko edo eskualdeko euskara teknikaria
- Langileak: garrantzi handia izango du zerbitzuberuek parte hartzea.
- UEMAKo hizkuntz normalizatzailea
- Udalak ondo baderitzo, herriko euskalgintzako kideak edo Euskara batzordeko kideak.

Horrenbestez, zeregin hauek bideratuko ditu Jarraipen batzordeak:

- Talde eragilea izango da.
- Gutxienez, sei hilean behin elkartuko da, eta hurrengo aldirako zereginak zehaztuko ditu bilera bakoitzean.
- Ardurak banatuko ditu, txostenak onartutako helburuei begirako konpromisoak/neurriak betetzeko.
- Konpromiso/neurri bakoitza betetzeko edo/eta betearazteko arduradunak izendatuko ditu.
- Jarraipen batzorde batetik bestera banatutako lan eta ardurak bete diren baloratu eta egokitzapenak egingo ditu, hala behar izanez gero.
- Udalbatzari edo Gobernu Batzordeari jakinaraziko dio zer neurri edo erabaki hartuko diren.

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

UDALAREN EGUNGO EGOERA

Munitibarko Udalaren euskararen erabileraren egungo egoera aztertzeko, Udalaren administrazio atalak hartu ditugu kontuan, eta aurretik definitu ditugun alorrez alorreko adierazleak jaso ditugu, galdetegi bidez. Administrazio atal bakoitzeko alorrak honako hauek dira:

1. Irudi korporatiboa
2. Barne harremanak
3. Kanpo harremanak
4. Baliabideak

Horrenbestez, honela egituratu dugu informazioa:

- Aztergaia
- Egoeraren analisisa
- UEMAren irizpidea

Bukaeran, UEMAren irizpideak betetzeko bidean 2017 amaierarako Udalak ze helburu lortu behar dituen zehaztu dugu. Urtez urteko neurriak kudeaketa planetan jasoko ditugu, epeak eta arduradunak zehaztuta.

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

1. UDALAREN IRUDI KORPORATIBOA

Munitibarko Udalak kanpora begira ematen duen irudi korporatiboa aztertu dugu. Horretarako, hainbat elementu hartu ditugu kontuan.

1. Erabilera sustatzeko elementuak
2. Webgunea
3. Hizkuntza paisaia
  - a. Barnekoa
  - b. Kanpokoak
4. Iragarkiak, publizitatea eta kanpainak
5. Argitalpenak
6. Adierazpenak

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

1. Erabilera sustatzeko elementuak:

Erabilera sustatzeko elementuei dagokienez, jendaurrean “Euskaraz hitz egin”, “Hemen euskaraz” edo antzeko mezuak dituzten euskarriak erabiltzen diren aztertu dugu (horma-irudiak, mahai gaineko egutegiak...).

Egoeraren analisia:

Udalaren instalazio barruan:

- Horma-irudi bat daukate, “Bai Euskarari” dioena.

Udalaren instalazioetatik kanpo:

- Herri sarreran UEMAREN kartela dute: “*Munitibarren euskaraz bizi gara*”.

Armarria:

- Armarriarekin batera ez daukate beste mezurik.

UEMAREN irizpidea

Udal instalazioetan udalak euskara lehenesten duela adierazten duten elementuak jarriko ditu agerian, hala adieraztea beharrezkoa ikusten denean.

2. Webgunea

Web guneari dagokionez, web gunearen edukiak euskaraz dauden aztertu dugu, baita sare sozialetan Udalaren menpeko profilekin egiten den erabilera ere.

Egoeraren analisia

Arduraduna: alkatea. Laster Biscaytik-ek kudeatuko du.

Facebook/Twitter: ez.

Sarrera: aukeratzen den hizkuntzaren arabera.

Errore oharrak: gaztelaniaz daude.

Edukiak: euskaraz eta gaztelaniaz daude, bakoitza bere atalean.

Loturak: euskaraz eta gaztelaniaz daude, bakoitza bere atalean.

Azalpen laburrak: euskaraz eta gaztelaniaz daude, bakoitza bere atalean; baina, euskarazkoak dira nagusi, azken aldian euskarazkoa elikatu baita.

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

Laster Biscaytik-ekin hasiko dira, eta euskara zerbitzuarentzako atala izango du web orriak.

UEMAren irizpidea

Webgunea euskaraz irekiko da eta euskaraz nabigatzen ari denari informazio guztia lehenengoz euskaraz bistaratuko zaio, errore oharrak barne.

Webguneak beste hizkuntza batean nabigatzeko aukera ematen duenean, Internet bidez lor daitezkeen idazki orok eta on-line izapidetzeek herritarrentzako agirien hizkuntza irizpide berberak bete beharko dituzte; hau da, euskaraz ere egon beharko dute.

Beste webgune batzuetarako estekek euskarazko atarietara eramango gaituztela bermatuko da.

Udalak sare sozialetan euskara erabiliko du.

3. Hizkuntza paisaia

- Barnekoa

Barneko hizkuntza paisaiari dagokionez, bi alor aztertu ditugu: alde batetik, papeleriarekin lotutako euskarrietako euskararen erabilera (gutun-azalak, orriak...), eta, bestetik, bulegoetako jendaurreko elementuak (horma-irudiak, errotuluak...).

Egoeraren analisisia

Papeleria:

- Gutun-azalak euskaraz dituzte.
- Orrietako menbretea euskaraz dute.
- Fax azala euskaraz dute.
- Zigiluak euskaraz dituzte.
- Karpetak euskaraz eta gaztelaniaz dituzte. Gaztelaniaz 2-3 karpeta zahar baino ez, berriak euskaraz baitaude.
- Egutegiak, euskaraz eta ele biz.
- Horma-irudiak euskaraz dituzte. Herriko mapa topografiko zahar bat dago gaztelaniaz.

Segurtasun tresnak:

- Su-itxalgailuak (Bizkor), pegatina ele biz eta bestea gaztelaniaz.
- Desfibriladorea gaztelaniaz.
- Igogailuaren makineria dagoen gelako ateko oharra gaztelaniaz dago.

Errotuluak:

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

Bulegoetako ateetako errotuluak euskaraz daude.

Bulegoz kanpoko ordutegiak:

KZ guneko ordutegia baino ez dago, bera ele biz.

Informazio mahaia:

Ele biz eta euskaraz daude esku-orriak.

Tresneria:

Fotokopiagailua gaztelaniaz dago.

UEMAren irizpidea

Errotuluak, oharrak, seinaleak eta gainerako komunikazio orokorrak euskaraz egongo dira. Horrez gain, udalak piktogramak erabiltzea bultzatuko du, irudi ulergarriak direla irizten dion kasuetan, komunikagarritasuna errazteko.

Gutun-azalak, orriak, fax-azalak eta abarrak euskaraz egongo dira. Egutegiak eta horma-irudiak ere euskaraz egongo dira.

Zigiluak euskaraz egongo dira, legeak ezinbestean arautzen duenari kalterik egin gabe.

- Kanpoko

Kanpoko hizkuntza paisaiari dagokionez, udalerriko errotuluak, seinaleak eta bestelako ageriko elementuak aztertu ditugu.

Egoeraren analisisia

Euskaraz daude:

- Udal ibilgailua
- Informazio panelak
- Zaborra batzeko gailuak (Leako Mankomunazgoarenak dira)
- Kaleen izenak
- Norabide errotuluak (Aldundiaren errotulu bat gaztelaniaz dago eta besteren bat ele biz)
- Errotulu nagusia

UEMAren irizpidea

Errotuluak, oharrak, seinaleak eta gainerako komunikazio orokorrak euskaraz egongo dira, eta udalak piktogramak erabiltzea bultzatuko du, irudi ulergarriak direla irizten dion kasuetan, komunikagarritasuna errazteko.

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

4. Iragarkiak, publizitatea eta kanpainak

Iragarkiei, publizitateari eta kanpainei dagokienez, Udalaren irudiarekin lotutako edukietako euskararen erabilera aztertu dugu.

Egoeraren analisia

Derrigorrezko iragarkiak:

- HAPO: BAOra ele biz bidali da eta hedabideetara (El Correo, Berria, Hitza) euskaraz. Herriko iragarki tauletan ere euskaraz jarri da.

Derrigorrezkoak ez diren iragarkiak:

- Normalean ez dira iragarkiak bidaltzen, kontu puntualetarako baino ez.
- Jaietako Hitza-ra eta Bizkaia Irratira bidali da, bietara euskaraz.

Kanpainak:

- Euskararen transmisioa sustatzeko: CDa, liburuxka, agenda, eskuorria... euskaraz
- Berdintasunaren ingurukoa: triptikoa euskaraz
- Sexu erasoaren kontrakoa: kartela euskaraz

UEMAren irizpidea

Udalaren iragarkietan, publizitatean eta kanpainetan euskarak behar duen presentziari buruzko irizpideak finkatzeko, ondoko jarraibideak beteko dira, betiere indarrean dagoen legedia errespetatuz:

- a. Udalaren eta beraren menpeko erakundeek idazki orotan euskara erabiliko da beti. Herritarren hizkuntza eskubideak errespetatuz.
- b. Udalerrian zabaldu beharreko agirietan ere euskara erabiliko da beti, herritarren hizkuntza eskubideak errespetatuz.
- c. Iragarpen ofiziala egin beharreko agirietan euskara erabiliko da.
- d. Sortze hizkuntza euskara izango da, horretarako gaitasuna duten langileentzat.
- e. Arreta berezia jarriko zaio udaleko agirietan hizkuntza kalitatea zaintzeari, beti ere komunikagarritasuna errazteari begira. Udalak kontuan hartu beharko du beti agiri ororen hartzailea nor den, eta horretara egokitu. Agiriek argiak eta ulergarriak izan behar dute.
- f. Herritar guztien hizkuntza eskubideak errespetatuko dira.

5. Argitalpenak

Argitalpenei dagokienez, Udalak bere kabuz edo beste eragile batzuekin batera argitaratutako euskarrietako euskararen erabilera aztertu dugu (esku-orriak, liburuxkak, ikus-entzunezko baliabideak...).

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

Egoeraren analisia

- Ku-ku: liburua + CDa euskaraz
- Eskola agenda: liburuxka euskaraz

UEMAren irizpidea

Argitalpenei dagokienez, irizpide orokorra argitalpenetan euskara erabiltzea da beti, herritarren hizkuntza eskubideak errespetatuz.

6. Adierazpenak

Adierazpenei dagokienez, Udalak egindako adierazpen instituzionaletako edo udal ordezkari politikoek egindako adierazpenetako euskararen erabilera aztertu dugu, ahozkoa zein idatzizkoa.

Egoeraren analisia

Normalean ez dute adierazpenik egiten hedabideen aurrean.

UEMAren irizpidea

Ekitaldi publiko edo/eta prentsaurrekoetan Udalaren izenean aritzen den edozeinek euskarazko gaitasun egokia izan dezan saiaturiko da Udala. Hala, ekimen horietan euskara erabiliko da beti, herritarren hizkuntza eskubideak errespetatuz.

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

2. UDALAREN BARNE HARREMANAK

Munitibarko Udalak barne harremanetan euskara zenbat eta nola erabiltzen duen aztertu dugu. Horretarako, hainbat alor hartu ditugu kontuan:

1. Ahozko barne harremanak
  - a. Horizontalak
  - b. Bertikalak
2. Idatzizko barne harremanak

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

1. Ahozko barne harremanak

Ahozko harremanak aztertzerakoan kontuan hartu dira Udaleko barne harreman horizontalak zein bertikalak.

Harreman horizontalei dagokienez, udal langileek euren artean zein udal ordezkariak euren artean euskara zenbat eta nola erabiltzen duten aztertu dugu.

Harreman bertikalei dagokienez, kontuan hartu dugu udal ordezkariak udal langileekin ahozkoan erabiltzen duten harreman hizkuntza, baita udal langileek udal ordezkariekin erabiltzen dutena ere.

Egoeraren analisia

Ahozko harreman gehienak euskaraz dituzte, bai langileek euren artean, bai politikoei euren artean, bai langileek politikoei. Telefonoz eta bileretan euskaraz egiten dute beti, baina harreman informaletan, langileek (idazkariak eta administrariak) inoiz gaztelaniaz ere egiten dute.

UEMAren irizpidea

- a. Telefonoz eta aurrez aurrekoan lehenengo hitza euskaraz izango da.
- b. Udal bileretako hizkuntza nagusia euskara izango da.
- c. Lan ordutegiko ahozko harremanei dagokienez, kontuan hartu behar da jendaurreko lanpostuetan (bai leihatilaren beste aldean zein kalean) herritarrari lehenengo hitza euskaraz egin arren, herritarrarentzako pisu handia daukala udal langileek beraien artean zein hizkuntzatan hitz egiten duten. Udalean entzuten den hizkuntza, udalaren irudia ere bada. Udal langileak euskaraz hizketan aritzeak euskara prestijiatu egiten du. Hori dela eta, udal langileek euren artean euskaraz hitz egin dezaten sustatuko du udalak.
- d. Batzar edo batzorde berriren bat egin behar denean, batzordekide berriak hautatzerakoan kontuan hartuko da udaleko lan hizkuntza euskara izatea dela udalaren helburua.

2. Idatzizko barne harremanak

Idatzizko barne harremanak aztertzeko, barneko funtzionamenduan erabiltzen diren idazki motak aztertu dira: erakunde barruko idatzizko harreman ofizialetan eta ez ofizialetan igorritako komunikazioen hizkuntza, erabilera planaren eraginpeko langileek sortutako eta hedatutako komunikazioen hizkuntza, harreman formaletan sortutako eta hedatutako komunikazioen hizkuntza eta, azkenik, langileen harreman informaletako euskararen erabilera.

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

Egoeraren analisisia

- Barne zirkularrik ez dute bidaltzen. Udal txikia da, eta bi langile baino ez daude bulegoan.
- Nominak euskaraz daude (Leako Amankomunazgoak eginak).
- Kontratuak euskaraz egiten dituzte.
- Bilera deiak eta aktak euskaraz sortzen eta hedatzen dira.
- Txosten laburrak zein luzeak euskaraz sortzen eta hedatzen dituzte.
- Memoriak Learrik egiten ditu, gaztelaniaz.
- Proiektuak gaztelaniaz egiten ditu kanpoko arkitekto batek.
- Idatzizko ohar laburrak euskaraz egiten dituzte.
- E-postak euskaraz bidaltzen dira.

UEMAren irizpidea

Hemen adierazten diren jarraibideak dira memoria, azterketa, txosten eta zirriborroak bezalako dokumentuetarako batez ere, eta, erabili beharreko hizkuntza ofiziala dela-eta, legezko xedapenek ezartzen ez dituzten bestelako idatzizko jarduketetarako.

Udaleko administrazio-atal eta lanpostuetako dokumentazioa euskaraz sortuko dute horretarako gaitasuna duten langileek. Eta udalaren helburua izango da Funtzio Publikoaren Legeari kalterik egin gabe udaleko langile guztiek lana euskaraz egiteko gaitasuna izatea.

Barrurako den agiriren batek eragiten badio hizkuntza eskakizunen derrigortasun araudia betetzetik salbuetsita dagoen langileren bati, eta langile horrek euskarazko gaitasun nahikorik ez badu, herritarrekin egiten den bezala, agiri hori itzuli egingo zaio; betiere, jatorrizkoa euskarazkoa dela argi utziz eta gaztelaniazkoa itzulpena.

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

3. UDALAREN KANPO HARREMANAK

Kanpo harremanetan, Munitibarko Udalaren euskararen erabilera aztertu dugu, kanpoko eragileekiko harremanetan. Bi alor aztertu ditugu: ahozkoak eta idatzizkoak. Horrez gain, beste alor hauek ere aztertu ditugu: zerbitzu enpresak eta hornitzaileak, diruz lagundutako elkarte eta jarduerak eta udal baimenak.

Honela egituratu dugu informazioa:

1. Ahozko kanpo harremanak

a. Herritarrekin

- Lehenengo hitza
- Telefono bidezko harrerak
- Bilerak
- Jendaurreko ekitaldiak
- Hedabideen aurreko agerraldiak

b. Erakunde publikoekin

- Telefonoz
- Aurrez aurrekoak (bilerak, aurkezpenak...)

c. Eragileekin (alderdi politikoak, sindikatuak, elkarteak...)

- Telefonoz
- Aurrez aurrekoak (bilerak, aurkezpenak...)

2. Idatzizko kanpo harremanak

a. Herritarrekin

- Hartzaile jakinik gabeko idatziak / Orokorrak
- Hartzaile jakinenetzako idatziak / Pertsonalizatuak

b. Erakunde publikoekin

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

- EHko tokiko erakundeak
    - EHko bestelako erakundeak
    - EHTik kanpoko erakundeak
  - c. Eragileekin (alderdi politikoak, sindikatuak, elkarteak...)
3. Zerbitzu enpresak eta hornitzaileak
  4. Diruz lagundutako elkarteak eta jarduerak
  5. Udal baimenak

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

1. Ahozko kanpo harremanak

Ahozko kanpo harremanei dagokienez, solaskideen arabera sailkapena egin dugu. Lehenengo, herritarrekiko harremanak aztertu ditugu; gero, gainerako erakunde publikoekikoak; eta, azkenik, gainerako eragileekikoak (alderdi politikoak, sindikatuak, elkarteak...).

Bestetik, erakunde publikoekin eta bestelako eragileekin aurrez aurreko harremanak eta telefono bidezkoak zein hizkuntzatan izaten diren aztertu dugu.

a. Herritarrekin

Ahozko kanpo harremanen baitan, udal langileek nahiz udaleko ordezkari politikoek herritarrekin euskara zenbat eta nola erabiltzen duten aztertu dugu. Horretarako, hainbat egoera hartu ditugu kontuan: lehenengo hitza, telefono bidezko harrerak, bilerak, jendaurreko ekitaldiak eta hedabideen aurreko agerraldiak.

Egoeraren analisia

Harrera:

- Lehenengo hitza euskaraz izaten da aurrez aurre zein telefonoz, bai udaletxean bai liburutegian.

Bilerak:

- Azken batzarrak Guraso Elkartekoekin, jubilatuekin, Pilota Taldekoekin eta gazteekin egin dituzte, denak euskaraz.

Jendaurreko ekitaldiak:

- Euskaraz izaten dira. Azkeneko egin dituztenak: Planeamenduaren azalpena eta Ur saneamenduari buruzkoa, biak euskaraz.

Herritarrentzako ikastaroak:

- Normalean euskaraz izaten dira (bizkaiera ikastaroak, ipuinak kontatzen irakasteko tailerrak...), baina bat gaztelaniaz egin zen (udaletxean dagoen desfibriladorea zelan erabili argibideak emateko).

Hedabideen aurreko agerraldiak:

- Azken aldian ez dute hedabideen aurreko agerraldirik egin.

UEMAren irizpidea

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

Hartzaile jakinik ez duten ahozko mezueta (erantzungailu automatikoz, bozgorailuz... emandakoak) euskara erabiliko da beti, herritarren hizkuntza eskubideei kalterik egin gabe.

Hartzailea aurrez aurre edo telefonoaren beste aldean dagoenean, Udalaren izenean hizketan dabilenak lehenengo hitza euskaraz egingo du. Hala ere, kontuan eduki behar da elkarrizketa batean lehenengo berba euskaraz izatea oso garrantzitsua den arren, geroko elkarrizketa ere euskaraz izan behar dela, herritarrak espresuki gaztelaniaz egin nahi duela adierazten ez badu.

Udala saiatuko da ekitaldi publiko edo/eta prentsurrekoetan Udalaren izenean diharduen edozeinek euskarazko gaitasun egokia izan dezan. Hala, ekimen horietan euskara erabiliko da beti, herritarren hizkuntza eskubideak errespetatuz.

b. Erakunde publikoekin

Ahozko kanpo harremanen baitan, udal langileek nahiz udaleko ordezkari politikoek gainerako erakunde publikoetako solaskideekin euskara zenbat eta nola erabiltzen duten aztertu dugu, maiztasunaren arabera sailkatuta.

Egoeraren analisisia

Harremanik gehien Aldundiko sail hauekin dituzte: Katastroa, Udal harremanak, Nekazaritza eta Ogasuna. Horrez gain, Biscaytik-eko arduradunekin ere bai.

Telefonozko harremanak euskaraz izaten dituzte guztiekin, eta bileretan, euskaraz egiten dute Nekazaritza Sailekoekin eta Biscaytik-ekoekin; gaztelaniaz Ogasun Sailekoekin eta Udal Harremanak Sailekoekin (ia teknikari guztiak erdaldunak dira); eta Katastrokoekin ele biz (hainbat herritako jendea egoten delako).

UEMAren irizpidea

Euskal Autonomia Erkidegoko zein Nafarroako Foru Komunitateko lurralde esparruan kokatuta dauden erakunde publiko batekin hitz egin behar denean, telefonoaren bestaldean dagoena euskalduna ez bada, euskaraz hitz egiteko gai den norbait ba ote dagoen eskatuko da. Hala, gure udalaren eta beste erakunde publikoen arteko harremanak euskara hutsez izan daitezen bermatzeko, alde biko hitzarmenak egitea sustatuko du udalak.

c. Eragileekin (alderdi politikoak, sindikatuak, elkarteak...)

Ahozko kanpo harremanen baitan, udal langileek nahiz udaleko ordezkari politikoek eragileetako solaskideekin euskara zenbat eta nola erabiltzen duten aztertu dugu, maiztasunaren arabera sailkatuta.

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

Egoeraren analisia

Batez ere, Guraso Elkartearekin, Jubilatuen Elkartearekin, Pilota Taldekoekin eta gazteekin dute harremana, eta euskaraz egiten dute beti.

UEMAren irizpidea

Hartzailea aurrez aurre edo telefonoaren beste aldean dagoenean, Udalaren izenean hizketan dabilenak lehenengo hitza euskaraz egingo du. Hala ere, kontuan eduki behar da elkarrizketa batean lehenengo berba euskaraz izatea oso garrantzitsua den arren, geroko elkarrizketa ere euskaraz izan behar dela, herritarrak espresuki gaztelaniaz egin nahi duela adierazten ez badu.

Udala saiatuko da eragileen aurreko agerraldietan Udalaren izenean diharduen edozeinek euskarazko gaitasun egokia izan dezan. Hala, ekimen horietan euskara erabiliko da beti, herritarren hizkuntza eskubideak errespetatuz.

2. Idatzizko kanpo harremanak

Idatzizko kanpo harremanei dagokienez, ahozko kanpo harremanetan bezala, herritarrekin, erakunde publikoekin eta eragileekin izan ohi diren idatzizko komunikazioak zein idazki motak zein hizkuntzatan izaten diren aztertu dugu, bai paperekoak bai telematikoak.

a. Herritarrekin

Idatzizko kanpo harremanen baitan, udal langileek nahiz Udaleko ordezkari politikoei herritarrekin euskara zenbat eta nola erabiltzen duten aztertu dugu. Horretarako, hartzailearen araberrako banaketa egin dugu: batetik, hartzaile jakinik gabeko idatziak (orokorrak) aztertu ditugu, eta, bestetik, hartzaile jakinentzako idatziak (pertsonalizatuak).

Egoeraren analisia:

1. Hartzaile jakinik gabekoak / Orokorrak

Euskaraz egiten dituzte bandoak eta iragarkiak, eta gutunak euskaraz bidaltzen dituzte. Inprimakiak ere euskaraz daude.

2. Hartzaile jakinentzako idatziak (paperean)

Herritarrak eskaera euskaraz egin badu, euskaraz erantzuten dute, bai agiri errazak direnean bai konplexuak direnean. Herritarrak eskaera gaztelaniaz egin badu, berriz, ele biz erantzuten dute. Posta elektronikoak euskaraz bidaltzen dituzte.

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

UEMAren irizpidea

Harrerako mahaian... udalak beti izango ditu herritarraren esku euskarazko eta ele bietako agiriak (inprimakiak...), eta, herritarrak agiriren bat eskatzen duenean, udal langileak herritarraren arabera euskarazkoa edo, erdaldun elebakarra baldin bada, ele bietakoa emango dio.

Beste erakunderen baten inprimakien kasuan, Euskal Autonomia Erkidegokoak zein Nafarroako Foru Komunitatekoak, udalak onartuta dituen irizpideak beteko dira. Beraz, gaztelania hutsezko inprimakiren bat etorritz gero, udalak euskarazko inprimakia eskatuko dio dagokion erakundeari.

Etxera bidaltzen diren agirien kasuan (jakinarazpenak, baimenak, dekretuak...) euskara erabiliko da beti, herritarren hizkuntza eskubideak errespetatuz eta 10/1982 Oinarritzko Legeari kalterik egin gabe.

b. Erakunde publikoekin

Idatzizko kanpo harremanen baitan, Udalak erakunde publikoetatik jasotako agiriak eta erakunde publikoetara igorritako agiriak aztertu ditugu, euskara zenbat eta nola erabiltzen duten jakiteko. Erakundeak esparruaren arabera sailkatu ditugu: EHko tokiko erakundeak, EHko bestelako erakundeak eta EHTik kanpoko erakundeak.

Egoeraren analisia

Gertuko udalekin eta mankomunitateekin:

- Inguruko udaletatik eta mankomunitateetatik ele biz iristen dira agiri gehienak (%80) eta batzuk euskaraz (%20), eta Leako Mankomunazgotik euskaraz. Munitibarko Udalak euskaraz bidaltzen dizkie agiriak, bai udalei bai Mankomunazgoari.

Euskal Herri mailako erakundeekin:

- Jaurlaritzatik eta Bizkaiko Foru Aldunditik ele biz iristen dira agiriak.
- Udalak euskaraz bidaltzen dizkie agiriak, bai Jaurlaritzari bai Aldundiari.

Euskal Herritik kanpoko erakundeekin:

- Gizarte Segurantzatik gaztelaniaz jasotzen dituzte agiriak eta Udalak ele biz bidaltzen dizkie.
- Gobernu ordezkarietatik ele biz iristen dira idatziak eta Udalak euskaraz bidaltzen dizkie.
- Ekonomia eta Bateragarritasun Ministeritzatik gaztelaniaz heltzen dira agiriak eta Udalak ere gaztelaniaz erantzuten du.

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

UEMAren irizpidea

Euskal Autonomia Erkidegoko zein Nafarroako Foru Komunitateko lurralde esparruan kokatuta dauden beste administrazio publiko nahiz erakunde ofizialekin, euskara ofiziala den lurraldeetakoekin behintzat, euskara hutsezko harremanak bultzatuko dira, eta horretarako beharrezko neurriak hartuko dira. Haiei zuzendu beharreko dokumentazioan euskara erabiliko da beti, eta beraiengandik gutxienez euskaraz jasotzea onartzeko jarraibidea erabiliko da, egun indarrean dagoen araudiari jarraiki.

Horrenbestez, horietako batek hala jokatu ezean —hau da, gaztelania hutsezko agiria bidaliz gero—, udalean sarrera eman eta idazki horren kopia bat bueltatu egingo da gutun batekin batera. Gutuna euskaraz eta gaztelaniaz idatziko da, euskararen erabilera arautzen duen azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legeak 8. artikuluan xedatutakoa betez. Horrez gain, jakinarazpen administratiboak euskaraz ere jaso nahi direla adieraziko da.

EAEko lurralde esparruan kokatutako estatuarentzako eta beraren mendeko administrazioentzako komunikazio administratiboetan ere euskara erabiliko da beti, 10/1982 legeari kalterik egin gabe. Administrazio hauengandik gaztelaniaz jasotako idazkien kasuan, udalean sarrera eman eta idazki horren kopia bat bueltatu egingo da gutun batekin batera. Gutuna euskaraz eta gaztelaniaz idatziko da, euskararen erabilera arautzen duen azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legeak 8. artikuluan xedatutakoa betez. Horrez gain, eta jakinarazpen administratiboak euskaraz ere jaso nahi direla adieraziko da.

c. Eragileekin (alderdi politikoak, sindikatuak, elkarteak...)

Idatzizko kanpo harremanen baitan, Udalak hainbat eragilerengandik jasotako agiriak eta eragile horiei igorritako agiriak aztertu ditugu, euskara zenbat eta nola erabiltzen duten jakiteko.

Egoeraren analisia

Herriko elkarteekin (Guraso Elkarteak, Jubilatuen Elkarteak, Pilota Taldea eta gazteak) euskara hutsez jarduten dute.

COSITALetik (idazkarien kolegioa) gaztelaniaz jasotzen dituzte idatziak eta Lagun Arotik ele biz.

UEMAren irizpidea

Eragileentzako agirien kasuan (jakinarazpenak, baimenak, dekretuak, gutunak...) euskara erabiliko da beti, herritarren hizkuntza eskubideak errespetatuz eta 10/1982 oinarrizko legeari kalterik egin gabe.

3. Zerbitzu enpresak eta hornitzaileak

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

Udal zerbitzu enpresen eta hornitzaileen harremanak aztertzeko, lehenik, udal zerbitzu enpresak eta hornitzaileak hiru multzotan sailkatu ditugu. Sailkapen hori egin ondoren, Udalak eurekin eta eurak Udalarekin duten harreman hizkuntzari dagozkion datuak bildu dira.

Egoeraren analisia

a. Kontraturik gabeko zerbitzuak

ZERBITZUA ESKAINTZEN DUTENAK	DATU ESANGURATSUAK
Informatika mantenimendua: NGL	Ahoz: gaztelaniaz. Idatziz: enpresak Udalari gaztelaniaz.
Fotokopiagailuen mantenimendua: CANON	Ahoz: gaztelaniaz. Idatziz: enpresak Udalari gaztelaniaz.
Su-itzalgailuen mantenimendua: BIZKOR	Ahoz: gaztelaniaz Idatziz: enpresak Udalari gaztelaniaz.
Arkitektoa: Jesus Angel Landia	Ahoz: euskaraz Idatziz: euskaraz
Kontabilitate aholkularitza: Lea Ibarreko Udal Mankomunazgoa	Ahoz: euskaraz Idatziz: euskaraz
Nominak: Lea Ibarreko Udala Mankomunazgoa	Ahoz: euskaraz Idatziz: euskaraz
Ur kontsumoaren fakturak: Ur Partzuergoa	Ahoz: gaztelaniaz eta euskaraz Idatziz: euskaraz
Gizarte laguntzailea: Lea Ibarreko Udala Mankomunazgoa	Ahoz: euskaraz Idatziz: euskaraz
Zerga bilketa: Lea Ibarreko Udala Mankomunazgoa	Ahoz: euskaraz Idatziz: euskaraz
Bulego materiala: Gaubeka	Ahoz: euskaraz Idatziz: euskaraz
Garbiketa materiala: Oiniz	Ahoz: euskaraz Idatziz: euskaraz

b. Kontratudun zerbitzuak (baldintza agiririk gabekoak)

ZERBITZUA ESKAINTZEN DUTENAK	DATU ESANGURAGUTSUAK

c. Kontratudun zerbitzuak (baldintza agiridunak)

ZERBITZUA ESKAINTZEN DUTENAK	DATU ESANGURATSUAK
*Herriko taberna	Ahoz: euskaraz eta gaztelaniaz (langile bat erdalduna da eta bestea euskalduna)

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

*Herriko tabernaren baldintza pleguetan ez zuten hizkuntza irizpiderik txertatu.

UEMAren irizpidea

Zerbitzu enpresak

Kontratua sinatu aurretik, euskarazko baldintza-agiriak prestatu eta zabalduko dira. Kontratazio guztietan udalak pleguen bidez, horiek behar diren kasuetan, edota, kontratuan zehaztuta, pleguak behar ez direnetan, argi utziko du kontratatuko den enpresak udalean euskaraz ere aritu beharko duela.

Zerbitzu enpresei bidalitako agiriak euskaraz bidaliko dira.

Zerbitzu enpresa berriekin kontratua sinatzean euskararen baldintza sartuko da.

Udalak prestatutako kontratuak euskaraz sinatuko dira, eta, udalak prestatzen ez dituen kontratuetan, euskarazko bertsioa eskatu eta sinatuko da.

Hornitzaileak

Udala hornitzaileekin harremanetan jartzen denean eta horniketa eskatzeko baldintzak adosten direnean (gonbidapena, aurrekontua...), euskararen baldintza zehaztuko da.

Kontratazio administratiboak

1. Udalaren eta beraren erakunde autonomiadunen kontratazioetarako pleguetan puntu berezi bat jasoko da eta bertan adieraziko, kasuan kasuko kontratuari apirilaren 15eko 86/1997 Dekretuaren 18.d) artikuluan ezarritako neurriak dagozkion ala ez .

2. Kontratazio-gaia den prestazioak zerbitzuaren erabiltzaileekiko edo, oro har, jendearekiko harremanak dakartzanean, apirilaren 15eko 86/1997 Dekretuaren 18.d) artikuluan ezarritakoari jarraiki, honako neurriak hartuko dira:

- Erabiltzaileek eta, oro har, herritarrek euskaraz atendituak izateko duten eskubidea errespetatuz eman beharko du prestazioa kontratistak.
- Herritarrentzako inprimakiak, oharra eta jakinarazpenak euskaraz ematea bermatu beharko du kontratistak.
- Kontratazio-gaia herritarren zuzeneko zerbitzu-prestazioa denean edo/eta herritarren adierazpeneko jarduketetan (errotuluak, abisuak...) aipatu hizkuntza baldintza horiek betetzen ez badira edo, pleguetan zehaztutakoaren arabera, prestazioa emateko euskarazko hizkuntza gaitasuna duten nahikoa langile jartzen ez badira, espediente irekiko da kalte-ordainak eskatzeko edo, prestazioaren ezaugarriak kontuan izanda, bete gabeko baldintza funtsezkoa bada, kontratua bertan behera uzteko.

4. Diruz lagundutako elkarteak eta jarduerak

Udalak ematen dituen diru-laguntzei dagokienez, bi alor aztertu ditugu: batetik, Udalak funtzionamendurako elkarte edo taldeei ematen dizkien diru-laguntzak, eta, bestetik, talde edo elkarte horiek Udalaren diru-laguntzaz eskaintzen dituzten ekintzekin lotutako hizkuntz erabilera (ekintzaren ahozko jarduna, propagandaren hizkuntza...).

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

Egoeraren analisia

Urtean zeharreko funtzionamendurako diru-laguntza handienak jasotzen dituzten elkarteak Pilota Taldea, Jubilatuen Elkarte eta Guraso Elkarte dira.

Horiek guztiek lan hizkuntza euskara dute eta Udalarekin harremana ahoz zein idatziz euskaraz hutsez izaten da. Ekintzak antolatzen dituztenean, propaganda euskaraz egiten dute.

Diru-laguntzak emateko araudirik ez daukate, beraz, ez dago idatziz jasotako hizkuntza irizpiderik.

UEMAren irizpidea

Gizarte zerbitzuetakoak ez, beste diru-laguntzak esleitzerakoan —kultur, kirol eta aisialdi mailakoak batik bat—, udalak kontuan izango du diruz lagunduko den jardueraren hizkuntza. Zehazki, honako hau eskatuko du:

- Diru-laguntza aurreko eta ondorengo tramitazioan: idatzizko eta ahozko harremanak euskaraz izateko saiakera egitea (kontuan izanda, azaroaren 24ko 10/1982 Legeak herritarrei administrazioan eskaerak gaztelaniaz egiteko eskubidea aitortzen diela).
- Diru-laguntzaren xede den ekintzan euskara erabiliko dela bermatzea.
- Diru-laguntzaren xede den ekintzaren publizitatean ere euskara erabiltzea.
- Beheragoko orrialdeetan hirigintza alorreko udal-baimenetako hizkuntza irizpideak jorratzen dituen 2) puntuaren eraginkortasunerako, Udalak zehaztuko du nola diruz lagundu beren jardunbideko errotulazioa gaztelaniatik euskarara aldatzen duten establezimenduetan.
- Diru-laguntza jasotzen duen ekintzatik ondoriozta daitekeen hitzaldi edo antzekorik antolatuko balitz eta hizlaria euskalduna ez balitz, laguntzaile euskaldun bat behintzat egotea, euskaldunen hizkuntza eskubideak ere errespetatu daitezkeen.

5. Baimenak

Baimenei dagokienez, udal baimenetan hizkuntza irizpiderik txertatzen den aztertu dugu. Baimenak hiru multzotan sailkatu ditugu: hirigintza baimenak (irekiera baimenak, obra baimenak, lehenengo erabilera baimenak...), udal instalazioak erabiltzeko baimenak, udalerriko espazio publikoa erabiltzeko baimenak eta jaietako postuak eta txosnak jartzeko baimenak.

Egoeraren analisia

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

Hirigintza baimenak:

- Gehien ematen diren baimenak obra baimenak, irekiera baimenak, lehen erabilera baimenak eta segregazio baimenak dira. Ez daukate hizkuntza irizpiderik txertatuta baldintza agirietan.

Udal eraikinak erabiltzeko baimenak:

- Baimenak emateko araudirik ez daukate; beraz, ez dago idatziz jasota hizkuntza irizpiderik. Dena den, egiten diren ekintza ia guztiak (%95) euskaraz izaten dira.

Udalerriko espazioak erabiltzeko baimenak:

- Baimenak emateko araudirik ez daukate; beraz, ez dago idatziz jasota hizkuntza irizpiderik. Dena den, egiten diren ekintza ia guztiak (%95) euskaraz izaten dira.

Jaietako postuak eta txosnak jartzeko baimenak:

- Ez dute baimenik ematen.

UEMAren irizpidea

Hirigintza

Udalak hirigintzako baimenen bat eman behar duenean, ondorengo baldintzapean emango die: kale eta bide publikoetako hizkuntza erabileran bederen iragarpen, errotulu, ohar, seinale eta abarretan, alegia— euskara erabil dezatela.

Era berean, irekitzeko baimena emateko espedientean udalak errotulazioa euskaraz jar dezala gomendatuko dio eskatzaileari, eta, egotekotan, dauden laguntzen berri emango die.

Udal instalazioak

Edozein delarik ere ekitaldia, udalaren jabegoko instalazioak erabiltzeko baimena behar den kasuetan udalak laguntza eskainiko die euskara ere erabil dadin, jendaurreko ekitaldietan batik bat.

Baldin eta pertsona edo erakunderen batek baimena jaso eta udalaren hizkuntza baldintzei jaramonik egiten ez badie, udalak bere esku dituen kasuan kasuko neurriak hartuko ditu (baimen-ukapena, isuna...) hizkuntza araudia bete ez dutenen aurka.

Jaietako postuak

Jaiak direla-eta postua jartzeko baimen-eske datozenekin udalak hitzarmenak sinatuko ditu, haiek postuak jartzerakoan bete beharreko baldintza guztiekin batera euskararen baldintzak ere betetzeko helburuarekin eta udalak laguntza eskainiko die prezioak, errotuluak eta oharak euskaraz ere jartzeko, baita girotzeko erabiliko den musikan euskararen erabilera bermatzeko ere.

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

Baimen eske datozen horiei udalarekin sinatzen duten hitzarmen horretan dauden hizkuntza jarraibideak betetzen laguntzeko, udalak hizkuntza aholkularitza eta laguntza teknikoak eskainiko dizkie hala eskatzen dutenei.

Bestelakoak

Bestelako baimenetan, hizkuntzari eragiten dioten neurrian, Udalak bermatuko du jendaurrean jartzen diren errotulu, ohar, seinale eta abarrak euskaraz ere egongo direla.

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

4. UDAL BALIABIDEAK

Munitibarko Udalaren baliabideen azterketa egiteko, alor hauek hartu ditugu kontuan:

1. Giza baliabideak
  - a. Hizkuntza gaitasuna
    - Udal langileak
    - Udal ordezkariak
  - b. Hizkuntza prestakuntza
  - c. Prestakuntza orokorra
2. Baliabide teknikoak
  - a. Tresna edo aplikazio informatikoak
    - Aplikazio orokorrak
    - Berriazko aplikazioak
  - b. Intraneta
  - c. Telefonia
    - Telefono finkoetako erantzungailuak
    - Telefono mobiletako erantzungailuak
  - d. Bestelako gailuak (megafoniako mezuak, hari musikala, irratia...)
3. Itzulpen baliabideak
4. Espediente ereduak

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

1. Giza baliabideak

Udalaren giza baliabideei dagokienez, udal langileak zein udal ordezkariak aztertu ditugu.

a. Hizkuntza gaitasuna

Hizkuntza gaitasunari dagokionez, langileek zein ordezkari politikoek euren jardunean nahikoa euskara maila duten aztertu dugu.

- Udal langileak eta ordezkariak

Egoeraren analisia

Administrazio atal bakarra dago Munitibarko lanpostu zerrendan: idazkaritza. Lau langile dira guztira Udaleko plantillan, hiru funtzionarioak eta bat laboraria. Guztiak euskaldunak, ez dute arazorik euskaraz lan egiteko. Lautik hiruk daukate DD jarrita, nahiz eta HE guztiek izan jarrita. Lautik hiruk (administrariak, liburutegikoak eta peoiak) daukate HE egiaztatuta, eta idazkariak 2 HE dauka.

Derrigortasun data eta dagokien hizkuntza eskakizuna edo bat gutxiago egiaztatuta duten lanpostuetako langile guztiak izango dira bereziki plan honek eragingo dien langileak, baina gainerako langileak ere planaren parte izan daitezen saiakera egingo da, beraiei plana azalduz eta haien aldeko jarrera sustatuz, bereziki, langile horiek udalak euskaraz funtzionatzea eragiten duten kasuetan.

Zazpi ordezkari politiko dira, alkatea barne. Guztiak euskaldun zaharrak dira eta euskaraz aritzen dira beren jardunean. Ez dute arazorik euskaraz irakurtzeko eta idazteko ere, eta euskaraz lan egiteko maila dute.

UEMAren irizpidea

Langileen kontratazioa

Edozein dela ere egitekoa, aldi baterako langileren bat kontratatu behar izanez gero, udalak lanpostu zerrendako langileei kasuan kasuko betebeharren arabera exijitzen dien HEren pareko euskara gaitasuna eskatuko die. Betekizun hori EAeko uztailaren 6ko Euskal Funtzio Publikoaren 6/1989 Legeak, II. tituluko I. kapituluaren 15.1 artikuluko d) puntuan, zehaztutakoari jarraituz egingo da.

1. atala: lanpostu zerrendek honako hauek adieraziko dituzte nahitaez horietako bakoitzeko:

(...) d) Hori betetzeko eskatutako baldintzak, horien artean derrigor hizkuntza eskakizuna eta hala badagokio derrigortasun data (...)"

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

Beraz, udalean, edozein lanpostu legez hornitzeko, dagokion hizkuntza eskakizunari igarotako derrigortasun data ezarriko zaio langileak lanean hasi baino lehen egiaztatua izan dezan.

Lanpostu zerrendakoa ez den beste lanposturen bat sortu edo hornitu behar den kasuetan, lanpostu horrek dituen funtzioen arabera HE ezarriko zaio, eta langile gaiak lanean hasi baino lehen egiaztatu beharko du. Betiere, 86/97 Dekretuko 5. xedapen gehigarriak diotenari jarriki.

Horretarako, deialdian espresuki zehaztuko da zein den ondorengo euskara-mailetatik kasuan kasuko kontrataziokoan eskatuko dena:

- Ahoz eta idatziz euskara ulertzea (1 HE)
- Euskara ulertzea, mintzatzea eta irakurtzea (2 HE)
- Euskara ulertzea, mintzatzea, irakurtzea eta idaztea (3 HE)
- Gaitasun maila jasoak euskararen ulermen, mintzamen, irakurmen eta idazmenean (4. HE).

Beharrezkoa denean, beraz, udalak kontratazioa egin aurretik dagokion euskara-proba egingo die izangaiei eta kontratazio guztietan lan kontratuak euskaraz sina daitezen sustatuko du.

Udal ordezkariak

Udalak, legealdi bakoitzaren amaieran, herrian zerrendak aurkezten dituzten alderdi politikoei jakinaraziko die udalak euskaraz lan egiten duela eta konpromisoa eskatuko die hautes-zerrendetan aurkezten dituzten hautagaiak euskaldunak izateko.

b. Hizkuntza prestakuntza

Hizkuntza prestakuntzari dagokionez, langile guztiek hizkuntza prestakuntzarako zein hobekuntzarako eskaintako dedikazioa aztertu dugu.

Egoeraren analisisia

Ez dute hizkuntza prestakuntzarik jaso azken aldian.

UEMAren irizpidea

Hizkuntza prestakuntzaren inguruan administrazio honek jarraitu beharreko politikak kontuan izan behar ditu bere lanpostu zerrendako hizkuntza eskakizun zehatzak. Legeek arautzen dutenari jarraituz, beraz, aginduak, baimenak eta laguntzak emango dira langile zerrendako enplegatuek kasuan kasuko hizkuntza prestakuntza egokia lor dezaten.

Horretarako, irizpide argiak eta bateratuak beharko dira lanorduetan hizkuntza prestakuntzako baimenak ematerakoan:

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

- Derrigor bete beharreko hizkuntza eskakizunek dakartzaten prestakuntza-beharrizanei aurre egingo zaie lehenengo. Hori dela eta, lanpostuan derrigortasun data ezarrita duten langileen eskariei lehenetsuna emango zaie.
- Udal jardueran, kanpora zein barrura begira, hizkuntza erabilera eta eragin handiagoa duten lanpostuak lehenetsiko dira.
- Edozein kasutan, lanpostuan derrigortasun data ezarrita duten langile guztiak izango dira kontuan hizkuntza prestakuntza ematerakoan, karrerako nahiz behin-behineko funtzionarioak izan.

Hizkuntza eskakizuna egiaztatzeko langile baten hizkuntza prestakuntza aldia bete eta, kasuan kasuko luzapenak eman ondoren, dagokien HE egiaztatu ez duten izaera berezikoak ez beste lanpostuetako langileei plangintzaldi hau arautzen duen 86/1997 Dekretuaren 44. artikuluan ezartzen den lanpostutik kentzeko espedientea hastea aztertuko du udalak.

c. Prestakuntza orokorra

Prestakuntzari dagokionez, orokorrerako adierazleak aztertu dira, bai eskaini diren ikastaroen gainekoak, bai jaso diren ikastaroen gainekoak.

Egoeraren analisia

Ikastaro bi egin ditu idazkariak: Tokiko Zuzenbidearen Euskal Mintegia eta Herri Administrazioaren Arrazionalizazioa eta Iraunkortasunaren aurre-proiektua. Lehena IVAPek eta EUDELEk eskainia eta bigarrena COSITALEk. Biak izan dira gaztelaniaz.

UEMAren irizpidea

Udala saiatuko da berak antolatzen dituen prestakuntza jarduerak euskaraz izan daitezen.

Udal langileek kanpo erakunderen batek antolatutako prestakuntza jardueretan parte hartu behar badute, udalak jarduera hori euskaraz izan dadin eskatuko du zuzenean erakunde horrekin harremanetan jarritz.

2. Baliabide teknikoak

Udalaren baliabide teknikoei dagokienez, honako hauek hartu ditugu kontuan: Udalaren tresna eta aplikazio informatikoak (oinarrikoak zein berariazkoak), intraneta, telefonia (finkoa zein mugikorra) eta bestelako gailuak.

a. Tresna edo aplikazio informatikoak

Udalaren baliabide teknikoei dagokienez, honako hauek hartu ditugu kontuan: Udalaren tresna eta aplikazio informatikoak (oinarrikoak zein berariazkoak), intraneta, telefonia (finkoa zein mugikorra) eta bestelako gailuak.

i. Aplikazio orokorrak

Tresna edo aplikazio informatikoetan, ordenagailu guztien oinarriko elementuak aztertu ditugu: sistema operatiboa eta ofimatika.

Egoeraren analisia

Udaletxean hiru ordenagailu finko daude. Hirurek dituzte sistema operatiboa eta ofimatika gaztelaniaz.

ii. Berariazko aplikazioak

Berariazko aplikazioetan, sailaren jardun jakin batzuetarako berariaz sortutako aplikazioak aztertu ditugu.

Egoeraren analisia

Aplikazioa	Zertarako	Nork sortua	Hizkuntza			
			Eusk.	Ele biz	Gazt.	Erabilera
BISCAYTIK	Errolda, sarrera-irteerak, izapide orokorrak	Aldundiak	x		x	Eusk.
Inforeg	Bake Epaitegiko Erregistroa	Estatuak	X		X	Gazt.
RED sistema	Altak eta bajak, ziurtagiriak	Gizarte Segurantzak			X	Gazt.
Udalnet	Diru-laguntzak, BEZ ordaintzeko, IRPF	Aldundiak	X		X	Eusk.
Katastroa	Ziurtagiriak eta informazioa jaso	Aldundiak	x		X	Eusk.
Cajacash	Diru mugimenduak, informazioa eta nominak	BBK	X		X	Eusk.
	Estatuta aktak bidaltzeko programa		x		X	Gazt.

iii. Intraneta

Atal honetan, udal langileek intranetean edo barne sare informatikoetan euskara zenbat eta nola erabiltzen duten aztertu dugu.

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

Egoeraren analisia

Ez dago Intranetik.

iv. Telefonía

Telefoniari dagokionez, aldez aurretik grabatutako mezuak ze hizkuntzatan dauden aztertu dugu (erantzungailuetakoa, zentralitakoa...)

1. Telefono finkoetako erantzungailuak

Telefono finkoetako erantzungailuetako mezuak euskaraz dauden aztertu dugu.

Egoeraren analisia

Telefono finkoan ez dute erantzungailurik.

2. Telefono mobiletako erantzungailuak

Telefono mobiletako erantzungailuetako mezuak euskaraz dauden aztertu dugu.

Egoeraren analisia

Ez dakigu.

v. Bestelako gailuak (megafoniako mezuak, hari musikala, irratia...)

Bestelako gailuetan, ikus-entzunezko edo entzunezko elementurik erabiltzen duten, eta erabiltzekotan, ze hizkuntzatan diren aztertu dugu.

Egoeraren analisia:

Ez dute bestelako gailurik erabiltzen.

UEMAren irizpidea:

Idatzizko harremanetarako jarraibidea gauzatze aldera, lanpostuei tresna edo aplikazio informatikoak esleitzerakoan, Udalak euskarazko bertsioa jarriko die beti guztiei, kasuan kasuko euskarazko bertsiorik egonez gero.

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

Hartzaile jakinik ez duten ahozko mezuetan (igogailu...) euskara erabiliko da beti, herritarren hizkuntza eskubideei kalterik egin gabe.

3. Itzulpen baliabideak

Itzulpen baliabideei dagokienez, Udalaren itzulpen laburrak zein luzeak nork egiten dituen aztertu dugu, baita euskararen kalitatea zaintzeko neurriak hartzen den ere. Itzulpenak bitan sailkatu ditugu: itzulpen laburrak edo errazak eta itzulpen luzeak edo zailak.

a. Itzulpen laburrak

Itzulpen laburrak dira 1-... orrialdekoak, edo laburragoak izanik, hizkuntzaren aldetik zailtasunak dituztenak.

Egoeraren analisia

Itzulpen laburrik ez da egiten, agiriak euskaraz sortzen eta hedatzen dituztelako.

b. Itzulpen luzeak

Itzulpen luzeak dira 1-... orrialdekoak, edo laburragoak izanik, hizkuntzaren aldetik zailtasunak dituztenak.

Egoeraren analisia

Itzulpen luzeak idazkariaren eta euskara teknikariaren artean egiten dituzte, eta azken honek erreparasatzen ditu.

UEMAren irizpidea

Euskararen erabilerarako jarraibideen itzulpen-irizpide osagarriak:

Kontuan hartuz, UEMArekin bat eginik, udal honen hizkuntza helburu behinenetakoa dela, erderetara jo beharrik gabe, euskara administrazioko eta gizarte harremanetako hizkuntza bihurtzea, beti ere, indarrean dagoen legediari jarraiki; horrela, udaleko aginte organo (UEMAko kide diren udalerrri euskaldun hauetan ezinbestekoa da udaliek normaltasunez jarduteko agintari politikoek euskaraz jakitea, horiek horrela, udalak bideak jorratuko ditu eta sustapen neurriak burutuko ere, hauteskunde garaian alderdiek udaletako hautagaiak izendatzerakoan irizpide hau kontuan har dezaten), administrazio-atal eta lanpostu oro gai izanez euskaraz burutzeko bere ahozko eta idatzizko hizkuntz produkzio arrunt eta tekniko guztia.

Aipatu organo eta atal horiek horretarako gai direnean, itzulpenak, horrenbestez - euskaratik edo euskarara direla-, eginkizun osagarria izango du bakar-bakarrak, aurreko

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

puntuetan euskararen erabilerarako eman diren jarraibideekin lotuta ager litezkeen kasuan kasuko beharrizan soiletarako, beti ere 10/82 legeak dioenari jarriki.

Hau da, zehazki hizkuntzen erabilerarako jarraibideen ondorioz aurreikusi den itzulpen beharrizana: herritarrei nahiz beste administrazio batzuei ele biz bidali beharreko dokumentazioa euskaratik eta euskarara itzultzea. Aipatu itzulpen beharrizanari nola erantzun zehazteko, berriz, udal langileak arduratuko dira itzulpena egiteaz agiri labur (orri 1) edo errepikakorra denean, eta udal itzulpen zerbitzura joko da itzulpen luzeagoetan.

4. Espediente ereduak

Espediente edo dokumentu ereduak dagokienez, gehien erabiltzen diren ereduak edo espedienteak euskaraz dauden aztertu dugu.

Egoeraren analisia

Udalak gehien erabiltzen dituen espedienteak obra baimenak, auzo-bideen erabilpenerako eskaerak eta erroldak dira. Horiek euskaraz dituzte. Ez dago euskaraz ez duten espedienterik.

UEMAren irizpidea

Udalak berak dituen lanerako espediente eredu eta dokumentu ereduak euskaraz behintzat egongo dira.

Udalak behar duen espediente ereduren bat ez badauka, eta euskara ofiziala den lurraldeko beste erakunde bati eskatzen badio, euskarazkoa eskatuko du.

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

UDALAREN SAILKAPENERAKO IRIZPIDEAK

Erabilera plan honen helburu nagusia izanik udalaren hizkuntz normalkuntzan aurrera urratsak egitea, ezinbestekoa da lehenik eta behin udalaren egungo egoeraren definizioa egitea. Horrenbestez, egungo egoeratik abiatuta, errealagoak izango baitira aurrera begira onartzen ditugun helburu eta neurriak.

Udalaren argazkitik abiatuta, lau izan daitezke udalaren egoera definitzeko jarriko ditugun mailak: abian, magalean, gora bidean eta tontorlean.

- Tontorlean: oro har, salbuespenak salbuespen, euskaraz funtzionatzen duten udalak egongo dira maila honetan.
- Gorabidean: nagusiki euskaraz eta ele bietan (euskarari lehentasuna emanda) funtzionatzen duten udalak dira maila honetan kokatuko ditugunak.
- Magalean: nagusiki, ele bietan modu orekatuan funtzionatu arren, tartean gaztelania hutsez ere funtzionatzen duten udalak.
- Abian: ele bietan funtzionatzera bidean, oraindik urrats handia egiteko duten udalak izango dira. Udalotan gaztelaniak presentzia nabarmena du.

Kontuan izan, mailen definizio hau modu orokorrean egindakoa dela. Izan ere, eta bereziki udal handietan, administrazio atalen arteko desberdintasunek udalaren maila aldatzea ekar dezakete.

Horiek horrela, Munitibarko Udalean egin dugun diagnosiaren arabera, maila honetan kokatu dugu:

GORABIDEAN

Beraz, V. Plangintzaldirako (2013-2017) helburu orokorrak hauek izango dira:

1. UDALAREN IRUDI KORPORATIBOA

1. Erabilera sustatzeko elementuak:

Herritarrek argi izatea udalarekin dituzten harremanetan euskaraz jardun ahal izango dutela.

2. Webgunea eta sare sozialak:

Webgunea

- Udalaren webgunea hasiera hasieratik euskaraz zabaltzea.
- Erabiltzaileak webguneko eduki guztiak euskaraz izatea, baita kanpo loturak eta errore oharrak ere.
- Erabiltzaileei eragitea euskarazko baliabideak erabil ditzaten (esaterako, nabigatzailea euskaraz, sistema operatiboa euskaraz...).

Sare sozialak

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

- Udalaren profila euskaraz egotea.
- Sare sozialen euskarazko bertsioak erabiltzea.
- Zabaltzen diren mezu guztiak euskaraz izatea.
- Aukera dagoenetan, euskarazko estekak jartzea.

3. Hizkuntza paisaia

Barnekoa

Orain arte bezala,

- Errotuluak, oharra eta gainerakoak euskaraz egotea.
- Udalak irudi korporatiboa euskaraz izatea.
- Papeleria (gutun azalak, orriak...) euskaraz egotea.
- Zigiluak euskaraz egotea, legeak ezinbestean arautzen duenari kalterik egin gabe.

Bestalde, honakoak:

- Ageriko euskarriak euskaraz egotea (egutegiak, horma irudiak...).
- Tresneria (fotokopiagailua,) euskaraz egotea.
- Segurtasun tresnak (desfibriladorea, igogailuko makineriaren gelako atea...) euskaraz egotea.

Kanpokoak

- Udalaren eskumeneko ohar, seinale eta gainerakoak euskaraz egotea.
- Udalak beste eragile batekin batera eskumena duen ohar, seinale eta gainerakoak euskaraz egotea.

4. Iragarkiak, publizitatea eta kanpainak

Bai derrigorrezko iragarkiak bai publizitatea egitekoak euskaraz bidaltzea hedabideetara.

Udalerrian zabaldu beharreko agirietan ere euskara erabiltzea, beti ere arreta berezia jarritz hizkuntzaren kalitateari.

Orain arte bezala, kanpainak euskaraz egitea.

5. Argitalpenak

Orain arte bezala, udalak ezer argitaratuko balu, euskaraz izatea.

6. Adierazpenak

Hedabideen aurrean egin beharreko adierazpenak euskaraz egitea.

2. UDALAREN BARNE HARREMANAK

1. Ahozko barne harremanak

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

Ahozko harremanetan euskaraz jardutea, bai langileek euren artean, bai ordezkari politikoek euren artean bai langile eta ordezkariak euren artean. Arreta berezia jarriko zaio langileen arteko harreman informalarari.

Batzar edo batzorde berririk egin behar denean, batzordekide berriak hautatzerakoan, kontuan hartuko da Udaleko lan hizkuntza euskara izatea dela Udalaren helburua.

2. Idatzizko barne harremanak

Barrurako sortzen diren idatzi guztiak euskaraz egotea.

Arreta berezia jarriko zaie orain arte gaztelaniaz egin direnei: arkitektoaren proiektuei eta Learri-ren memoriei.

3. UDALAREN KANPO HARREMANAK

1. Ahozko kanpo harremanak

Herritarrekin

Hartzaile jakinik ez duten ahozko mezuak (erantzungailu automatikoz, bozgorailuz...emandakoak) euskaraz ematea.

Orain arte bezala jarraitzea: herritarrei harrera euskaraz egiten, herritarrekin batzarrak euskaraz egiten, jendaurreko ekitaldiak euskaraz egiten...

Herritarrentzako ikastarorik antolatuko balu udalak, horiek euskaraz izatea bermatzea.

Arreta berezia jartzea hedabideen aurreko agerraldiei. Ekitaldi publiko edo/eta prentsaurrekoetan udalaren izenean aritzen den edozeinek euskarazko gaitasun egokia izan dezala bermatzea, eta argi izan dezala, agerraldiok euskaraz izan behar dutela.

Erakunde publikoekin

Udalaren eta beste erakunde publikoen arteko harremanak euskara hutsez izan daitezen bermatzea, bai telefonoz bai aurrez aurreko bilera edo aurkezpenetan. Horretarako, alde biko hitzarmenak egitea sustatuko du Udalak.

Eragileekin (alderdi politikoak, sindikatuak, elkarteak...)

Orain arte bezala, eragileekin harremana euskaraz izatea.

Era berean, eragileen aurreko agerraldietan udalaren izenean aritzen den edozeinek euskarazko gaitasun egokia izan dezala bermatzea. Hala, ekimen horiek euskaraz izango direla bermatuko da beti, herritar gisa dituzten hizkuntza eskubideak errespetatuz.

2. Idatzizko kanpo harremanak

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

Herritarrekin

Orain arte bezala jarraitzea, hau da, herritarrek udalarengandik jasotzen dituzten agiri guztiak euskaraz egotea, herritarren eskura uzten dituen bestelako erakunde publikoetako agiriak barne.

Erakunde publikoekin

Hego Euskal Herriko lurralde esparruan kokatuta dauden beste administrazio publiko nahiz erakunde ofizialekin, euskara ofiziala den lurraldeetakoekin, behintzat, euskararen erabilerari dagokionez, eredugarri izatea eta elkarrekiko harremanak euskara hutsez izan daitezen bultzatzea.

EAEko lurralde esparruan kokatutako Estatuaren eta honen menpeko administrazioetarako komunikazio administratiboetan, berriz, Udala euskararen erabileran eredugarri izatea eta erakunde horiekiko harremanak euskaraz ere izan daitezen bultzatzea.

Eragileekin (alderdi politikoak, sindikatuak, elkarteak...)

Orain arte bezala, eragileek udalarengandik jasotzen dituzten agiriak (jakinarazpenak, baimenak, dekretuak, gutunak...) euskaraz egotea, herritarren hizkuntza eskubideak errespetatuz eta 10/1982 oinarrizko legeari kalterik egin gabe.

3. Zerbitzu enpresak eta hornitzaileak

Udalak Zerbitzu enpresa guztiekin harremana euskaraz izatea, eta enpresek udalarekiko zein herritarrekiko izan ditzaketen ahozko zein idatzizko harremanei begira, ematen duten zerbitzuetan euskara kontuan har dezaten bermatzea.

Arreta berezia jartzea baldintza agiridun kontratuei (herriko taberna...).

Kontraturik ez duten hornitzaileen kasuan, harremana (ahozkoa zein idatzizkoa) euskaraz izatea bultzatzea.

4. Diruz lagundutako elkarteak eta jarduerak

Udalak diruz laguntzen dituen elkarteei zein jarduerari begira, diruz lagundutako jendaurreko ekimen guztietan (xede den ekintza, publizitatea...) zein udalarekiko harremanetan (ahozkoak eta idatzizkoak) euskara bermatuko dela sustatzea.

5. Baimenak

Hirigintza baimenak:

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

Udalak herritar arruntei edo jardunbide honetako enpresei hirigintzako baimenen bat eman behar dienean, bermatzea ageriko hizkuntza erabileran bederen – iragarpen, errotulu, ohar, seinale eta abarretan, alegia- euskara erabiliko dutela.

Merkataritza eta ostalaritza establezimenduen kasuan, Udalak errotulazioa euskaraz jar dezala gomendatzea eta laguntzen berri ematea (diru laguntzak eta laguntza teknikoa).

Udal eraikinak eta udalerriko espazioak erabiltzeko baimenak:

Herrian egingo diren jendaurreko ekitaldiak euskaraz izango direla bermatzea.

Jaietako postuak eta txosnak jartzeko baimenak:

Udalak gaur egun honetarako baimenik eman ez arren, jaietan herrira etortzen diren saltzaile eta abarrek errotulazioan –eta, kasu batzuetan, musikan- euskara erabiliko dutela bermatzea.

4. UDAL BALIABIDEAK

1. Giza baliabideak

a. Hizkuntza gaitasuna

Udal langileak

Hizkuntza eskakizuna egiaztatuta duten langileak kontratatzea, lanpostu zerrendarako zein aldi baterako.

Udal ordezkariak

Euskaldunak izango direla bermatzea, eta, era berean, euskaraz lan egiteko gutxieneko gaitasuna izango dutela, udalaren eguneroko funtzionamenduan traba izan ez daitezen.

b. Hizkuntza prestakuntza

Langileek hizkuntza prestakuntza egokia jasoko dutela bermatzea.

c. Prestakuntza orokorra

Udalak berak antolatzen dituen prestakuntza jarduerak euskaraz izatea. Eta, udal langileek kanpo erakunderen batek antolatutako prestakuntza jardueretan parte hartu behar badute, jarduera horiek euskaraz izan daitezen sustatzea.

2. Baliabide teknikoak

a. Aplikazio orokorrak

Udal ardurapeko ordenagailuak euskaraz egotea, hau da, sistema operatiboa eta ofimatika euskaraz izatea.

MUNITIBAR (ARBATZEGI-
GERRIKAITZ)-EKO UDALA

UDALERRI
EUSKALDUNEN
MANKOMUNITATEA

b. Berariazko aplikazioak

Kanpo erakunderen batek sortutako berariazko aplikazioen kasuan, aplikaziook euskaraz ere erabilgarri egon daitezen sustatzea. Eta, erabilgarri dauden kasuetan, euskarazko aplikazioak erabiltzea.

c. Intraneta

Noizbait egotekotan, euskaraz egongo dela bermatzea.

d. Telefonía

Telefono finkoetako erantzungailuak

Hartzaile jakinik ez duten ahozko mezuak (erantzungailu automatikoz, bozgorailuz... emandakoak) euskaraz egongo direla bermatzea, herritarren hizkuntza eskubideei kalterik egin gabe.

Telefono mobiletako erantzungailuak

Hartzaile jakinik ez duten ahozko mezuak (erantzungailu automatikoz, bozgorailuz... emandakoak) euskaraz egongo direla bermatzea, herritarren hizkuntza eskubideei kalterik egin gabe.

e. Bestelako gailuak (megafoniako mezuak, hari musikala, irratia...)

Bestelako gailurik erabiliko balitz (irratia...), euskaraz izatea.

3. Itzulpen baliabideak

Herritarrei nahiz beste administrazio batzuei ele biz bidali beharreko dokumentazioa euskaratik eta euskarara itzultzea.

Udal langileak arduratzea itzulpena egiteaz agiri labur (orri 1) edo errepikakorra denean, eta itzulpen zerbitzura jotzea itzulpen luzeagoetan.

4. Espediente ereduak

Orain arte bezala, udalak dituen espedienteak eta dokumentu ereduak euskaraz egotea.